

ÇALMA DAVRANIŞI GÖSTEREN ÇOCUĞA NASIL DAVRANILIR?

- Aşırı tepki göstermemek gerekir. Kesinlikle fiziksel ceza verilmemelidir. Ana-baba bağıırıp çağırmadan, olayı onaylamadığını göstermelidir.
- Çocuđu kötü olarak damgalamak gerekir. Çocuđun sadece o andaki yaptığı davranış eleştirilmelidir.
- Çocuđun aldığı eşyayı geri vermesi sağlanmalıdır. Çocuk aldığı eşyayı kendisi özür dileyerek geri vermelidir. Eğer eşya kırılmış ya da bozulmuşsa yenisi alınmalı ve parası çocuğun harçlığından ödetilmelidir. Çocuđun harçlığı tamamen kesilmemelidir.
- Çocukla konuşarak, sorun çözme yöntemi denenebilir. Çocuktan bu durumu net bir şekli de tanımlaması istenir. Örne; "eşyayı alırken aklından neler geçiyordu?" Diye sorabilirsiniz.

HIRSIZLIK TÜRLERİ

1. Çalınan Eşyanın Kullanılması

Yarar Sağlamayan Hırsızlıklar: çocukların genel çalma biçimidir, bir amaç veya çıkar olmaksızın gerçekle tirilir.

Cömertlik Hırsızlıkları: Çalınan eşya da ıtılır, de er kazanmak amacıyla yapılır.

Gereksinim Hırsızlıkları: Maddi anlamda yetersiz olan çocuklarda görülür, amaç ihtiyaç duyulan eşyayı elde edebilmektir.

2. Patolojik Hırsızlıklar

Saldırgan Hırsızlık: Amaç zarar vermektir.

Çetpesel Hırsızlık: Bir plan yapılmadan, üzerinden dü ünülmeden, içten gelen dürtüyle hareket edilerek yapılır.

Zevk Hırsızlığı: Daha çok ergenlerde ve çete suçlarında görülür. Amaç yeni ve heyecan verici deneyimler ya amak veya çevresini atlatarak üstünlük ya da egemenlik duygusu kazanmaktır.

Telafi Hırsızlıkları: Aşırı suçluluk duygusu ya ayanlarda, çekingen ve duygusal kişilik yapısına sahip kişilerde görülür. Bu yolla sevgi eksikliği telafi edilmeye çalışılır.

ÇOCUKLARDA ÇALMA DAVRANIŞI

PLEVNE LKOKULU
REHBERLİK SERVİSİ
ÖZETMEN BROÜRÜ

ÇOCUKLARDA ÇALMA DAVRANI I

Çocuklarda do u tan mülkiyet kavramı yoktur. Bu nedenle ho una giden veya ihtiyacı olan e yayı sahiplenebilir ya da dü üncesizce kullanabilir. Küçük ya larda çocuklarda ba kalarının e yalarını izinsiz alma ve kullanma davranı na sık rastlanır ancak bu tür davranı lar 5 ya na kadar problem te kil etmez. Bu nedenle bu tür davranı ları hemen hırsızlık olarak nitelendirmemek gerekir. Okul ça nda tekrarlanan çalmalar üzerinde daha önemle durulmalıdır. Çalma, bir uyum ve davranı bozuklu u belirtisi olarak kabul edilmeli ve aynı zamanda bir yardım ça rısı olarak nitelendirilmelidir.

ÇALMA DAVRANI ININ NEDENLER

1. Hatalı Anne-Baba Tutumları: A ırı disiplinli tutum kıyaslamacı tutum, paraya a ırı dü künlük veya cimrilik, maddi cezalar verme, gereksinimlerin giderilmemesi, önceki çalma davranı nın peki tirilmesi gibi durumlarda çocuk çalma davranı nı sergileyebilir.

2. De ersizlik Duygusu Ve Özgüven Eksikli i:

Çocu un kendini de ersiz hissetmesi bu davranı nı destekler. Kendini yetersiz hisseden çocuk de erli gördü ü e yaları çalarak kendini de erli kılmaya çalı ır. Yetersizlik duyguları ta ıyan çocu un anne-babasının a ırı koruyucu tutumu ve çocu u sürekli kontrol etmeye çalı ır tavırları çocu un bu duygularını peki tirir. Böylece, kendisine güvenilmedi ini dü ünen çocuk giderek öz-güvenini kaybetmeye ba lar.

3. Kıskançlık Ve Rekabet Duyguları: Karde lerini veya ba ka çocukları kıskanan çocuklar ya adıkları rekabet duygusunu bastırabilmek için çalma davranı nı gösterebilirler. Bu nedenle uyum bozuklu u geli tiren çocuklarda çalmak, kıskanılan veya rekabet edilen ki iden öç almak anlamına gelmektedir.

4. Sevgisizlik ve İgisizlik: Fiziksel ve maddi ihtiyaçların giderilmemesi gibi manevi ihtiyaçların giderilmemesi de soruna neden olabilmektedir. Çocuk, ba kalarına ait e yaları çalarak elde edemedi i sevgi aç ırını gidermeye çalı ır. Bu sebeple, kimsesiz çocuklarda, sokak çocuklarında ve aileleri tarafından dı lanmı çocuklarda çalma davranı nı sık görülür.

5. Olumsuz Akran Çevresi: Olumsuz akran çevresine sahip olan çocuk, dı lanmamak ve kabul görmek için içinde bulundu un gruba uyum sa layarak hırsızlı a yönelebilir.

6. Olumsuz Özde im Kurma: Çocuk bir çizgi film veya bilgisayar oyunu karakterini ya da televizyonda gördü ü bir karakteri örnek almı olabilir.

ÖNER LER***Evin dı na ta mayan

çalmalardan çok kaygılanmamak gerek, ancak çalmanın sık olu u ve alınan objenin de eri sorunun önemli oldu unu gösterebilir.

***Ebeveynler bu tür durumlara kar ı so ukkanlı olmalıdır, a ır suçlamalar, cezalar ve dayak sorunu daha kötüye götürebilir. Bu nedenle okul yöneticileri ve ö retmenler de çok dikkatli olmalı, ilk çalmalarda ba ı layıcı olmalıdır.

***E er ceza verilecekse, cezanın suç ile uyumlu olmasına ve olayın pe i sıra verilmesine dikkat edilmelidir. Verilen cezanın çocu un davranı nın sorumlulu unu alaca ı ekilde olması önemlidir

***Alınacak en iyi önlem çocu a, bireysel ve toplumsal haklara saygı duymayı ve dü rtülerine engel koyabilmeyi ö retmektir. Bu konuda anne ve babalar do ru örnek olmalıdır.

***Çocuklara 7-8 ya ndan itibaren uygun miktarda düzenli harçlık verilmelidir.

*** Ev içinde kendisine ait bir alanın (çekmece, oda, yatak vb.) olması çocuk için önemlidir. Bu sayede çocu un ba kalarını anlaması kolayla ır.

***Ciddi ve karma ık durumlarda uzmana ba vurulmalıdır.

***En do ru yol çalınan e yanın geri verilmesidir, böylece çocuk uçlanıp hırpalanmadan yaptı ı davranı nı onaylanmadı nı ve bu davranı nı kazançlı çıkmadı nı anlamı olur.

***Çocuklara, ba kasına ait olanı almak için izin gerekti i ö retilmeli ve çocuktan bir ey alırken izin istenerek model olunmalıdır.